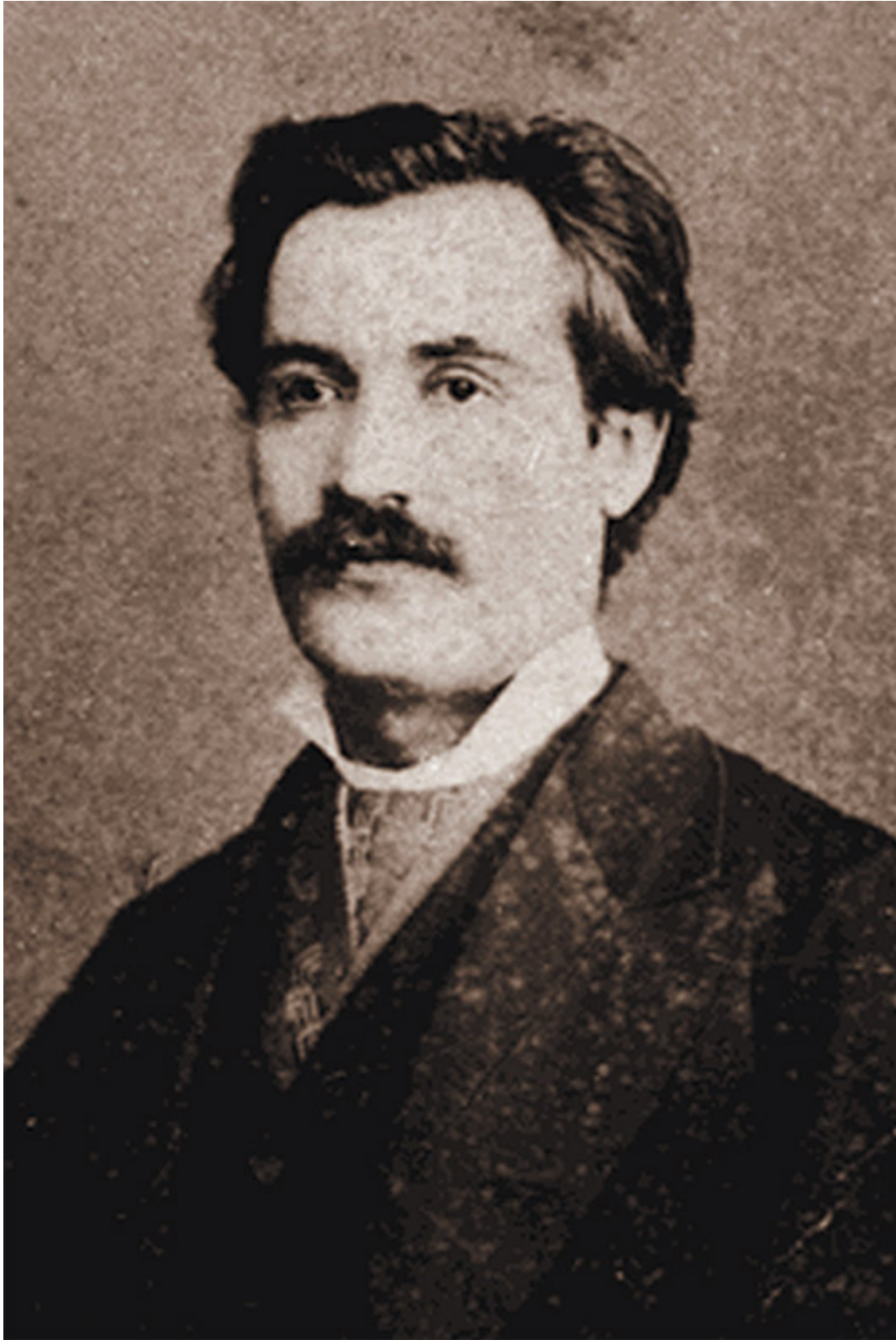

**[„CÂND OPOZIȚIUNEA...”] – de
Mihai Eminescu [3 mai 1883]**

Când opozițiunea a 'ncercat, în Senat și în Cameră, să implore

pe M. Sa Regele a garanta libertatea alegerilor ea a avut fără îndoială cuvânt. Ea știa cu ce guvern are de-a face țara, știa că cetățenii au să se aștepte din partea societății anonime nu numai la presiuni, amenințări și corupție, ci la mai mult, la atentate asupra vieții.

De la un capăt la altul al țării furtul de bilete din urne, violarea secretului voturilor și scrierea lor sub controlul agenților administrativi, bătăile și încercările de ucidere au fost la ordinea zilei; nelegiuiri s-au comis începând de la ministrul prezident pân'la scriitorășul din sat. Toată haita flămândă de indivizi cari nu știu a munci și a căror unică speranță este un guvern ignorant ca cel roșu, care să-i hrănească din buget, s-a zvârlit asupra țării ca lupii în turma de oi; începând cu capitala și sfârșind cu nordul extrem al țării, pretutindeni presiuni, pretutindeni corupție, pretutindeni nelegiuire.

Dar să începem cu capitala și cu județul Ilfov.

Deja la alegerea colegiului I pentru Cameră s-au început călcările fățișe de lege.

Alegerea a fost nulă, pentru că majoritatea e de 223 plus unul, adică de 224, iar d. Câmpineanu a avut un vot mai puțin decum se cere.

Dar au votat pentru d. Câmpineanu oameni cari n-aveau dreptul.

Cel întâi, d. Eugeniu Stătescu. D-sa a votat în calitate de proprietar în comuna Balotești (plasa Snagov). Acea proprietate de zestre nemaifiind a d-sale, nu mai putea vota în calitate de proprietar al unei moșii străine. Indignarea alegătorilor, văzând că însuși ministrul justiției, consilierul M. Sale, fraudează legea c-un cinism nemaipomenit, a fost atât de mare încât din toate părțile răsună strigătul: „Afară, mișelule! Afară, nerușinatule !”.

Un alt alegător al d-lui Câmpineanu e d. Nicolae Gavril, alias

Nicolake Chelu, samsar cunoscut din vremea afacerilor Mihălescu – warszawsky. Acest d. a avut o casă în București, strada Belvedere; dar acea casă s-a espropriat de către Direcțiunea Căilor Ferate, a fost dărâmată și locul e proprietatea statului.

În fine, cele trei voturi peste 220 ale d-lui Câmpineanu erau signalele de înec ale unei corăbii, ele aparțineau la trei miniștri: Aurelian, Stătescu, Câmpineanu însuși.

La colegiul II de Ilfov pentru deputați alegătorii au protestat alegerea de la 22 aprilie, pe următoarele cuvinte:

Îndată după instalarea biuroului provizoriu, începându-se votarea pentru biuroul definitiv, secretul votului și legalitatea operațiunii au fost cu desăvârșire nimicite, fiindcă:

În loc de-a se scrie buletinele de către alegători, iar cei fără știință de carte să se adreseze altor alegători, de încredere, agenții electorali îi trămitea într-o sală depărtată, unde este secretariatul general al primăriei, și acolo scriitorii oficiali le scria buletinele de votare.

Alți aginți, violând asemenea secretul votului, amenințau pe alegători și le impuneau a le arăta buletinele, dându-le altele, scrise de mai înainte.

La paravanele din sală agenți turburători se instalaseră cu forța, ca să poată amenința sau vorbi cu oricine voia să intre spre a-și scrie votul.

După paravane agenți polițienești și comunali făceau pe scriitorii permanenți, notând pe cei ce-ar fi votat în contra candidaților oficiali și scriind buletinele chiar celor ce știau scrie.

Cei cari au cutezat să ceară secretul votului, să garanteze conștiința alegătorilor, aceia au fost îmbrânciți și

insultați.

În fața acestora, mulți din alegătorii liniștiți s-au retras, coprinși de indignare văzând că nu mai era o operațiune demnă, serioasă, legală, ci o formalitate întristătoare.

În urma prezentării acestui protest, d-l Em. Pache Protopopescu a declarat că-și retrage candidatura, deoarece votul nu era liber.

La colegiul al IV-lea de Ilfov delegații au fost duși nu știm de cine ca niște vite la tăiere, precum a zis-o d. C.A. Rosetti. D. Romul N. Opran a fost eliminat. Candidatura d-sale a fost retrasă, pentru ca să facă loc d-lui Filitis. Agenți d-ai poliției se vedeau întruna printre delegați. În curtea primăriei doi domni, desigur nu ai opoziției, împărțeau parale delegaților după ce ieșeau din sala unde votaseră.

Astfel d. Filitis a fost numit deputat pentru că poliția voia să-i plătească cele șase voturi cu care a contribuit în colegiul I.

La Galați sângele cetățenilor a curs în ziua de 24, a votării colegiului III. Bătele și ghioagele plumbuite au fost singure libere să spargă capetele cetățenilor și să arunce spaima până în sânul familiilor în dimineața zilei de 24, zi neagră pentru alegerea colegiului III, bătăușii înarmați cu ghioage plumbuite stâlceau pe cetățeni în curtea localurilor de alegere, pe stradă și chiar în domiciliu, spărgându-le capul sub ochii agenților poliției, cari stăteau impasibili.

Șiroaie de sânge curgeau din capetele cetățenilor și în masă s-au dus alegătorii la primul procuror, arătându-i capetele. Toată noaptea de 24 spre 25 bătăușii au cutrierat suburbiile cu ciomegele în mâini aruncând groază în cetățeni.

Înșiși membrii biuroului definitiv de la secțiunea II, primind amenințări, nu mai avură siguranță a veni să-și exercite misiunea a doua zi, la 25, și suspendară votarea, cerând

siguranța vieții de la autoritățile superioare.

Alegătorii erau secuestrați de teroare pe la casele lor.

Urna ce conținea buletinele zilei de 24, învelită în pânză și acoperită de sigiliile alegătorilor, stătea sub paza sentinelelor. Bandele de bătauși rămaseră singure stăpâne pe situațiune în ziua de 25. Atunci se făcu planul a se inventa un nou biurou nelegal; pe la orele 2 p.m. se votă fără control și se proclamară niște închipuiți aleși ai colegiului III.

Numele cetățenilor cu deosebire stâlciți de bătauși plătiți sunt următoarele:

1. Tudor Mihail are capul spart drept în creștet.
2. Haralamb Dobrea are capul spart de șapte centimetre și sângele-i curgea șiroaie.
3. Tudor Mihăilescu are piciorul zdrobit și umflat.
4. Vasile Tudor are la spate și picioare răni mai mari decât pumnul.
5. Mihail Teodor este zdrobit la ureche și umărul stâng al obrazului.
6. Ștefan Ivan este stâlcit la spate și mâni.
7. Niculae Manoli, din Vadu Ungurului, e bătut în mod grav.
8. Tachi Gănescu acoperit de răni și vânătăi pe spate și mâni.
9. Comerciantul G.V. Radu a fost bătut de banda bătaușilor și hainele rupte bucăți.
10. D. Tudor Petrovici a fost bătut și umplut de vânătăi de banda electorală. Numele capilor de bătauși până acum cunoscute sunt:
11. Ilie Țepeluș 2. Ioan Pelin 3. Vasile Bojoagă 4. Ștefan Căldăraru 5. Dimitrie Anagnosti 6. Gh. Ionescu 7. C. Cealăcu 8. Const. Radu (Mocanu) 9. N. Tâmpeanu 10. Ștefan C. Râmniceanu 11. Ivanciu Gheorghiu.

La Râmnicul Vâlci, încă înainte de alegeri, manifestul partidului liberal era iscălit de unsprezece persoane, din

cari șase funcționari, agenți direcți ai guvernului, și doi membri din consiliul comunal ales de prefect.

Astfel funcționarii și agenții direcți ai guvernului ingerau prin manifeste de partid asupra alegătorilor supuși administrațiunii lor. Neavând decât dreptul de-a vota a doua zi conform convingerii lor, ei se erijară în adversari politici ai administrațiilor lor, de la cari primesc leafă.

Aci mijloacele cele mai mișelești se întrebuințară numai să scoată din urnă deputații guvernamentali și mai cu osebire pe cei doi cumnați ai Simulescului, d-nii I. Vilacrose și dr. N. Măldărescu.

Toți funcționarii administrativi și serviciul telegrafic chiar erau la dispoziția d-lui I. Vilacrose; ore întregi ședea cu șeful stației închis la aparatul telegrafic, vorbind cu diferiți alegători de la Drăgășani Horez, Ocna; și particulari cari veneau cu telegrame trebuiau să aștepte până când isprăvea d. Vilacrose.

Dar Râmnicul Vâlci, pașalâcul Simulescului, e terenul clasic al tuturor nelegiuirilor.

Acolo au fost scăzuți fără voia lor la foncieră, pentru a fi declasați în colegiul II, oameni cu averi cunoscute, iar, ca compensațiune pentru scoaterea adevăraților proprietari mari din colegiul I, autentici și din vechime înscriși în acel colegiu, s-au introdus o sumă de funcționari ai prefecturii ce n-au decât 20 pân' la 30 de pogoane. Acolo, din majoritatea obținută de d. dr. Măldărescu, care era de 34, 27 de inși sunt funcționari ai guvernului, încât în realitate d-sa n-a avut decât 7 voturi. Și acest

D. doctor, cumnat Simulescului, va veni în Cameră să combată corupțiunea din colegiul I, introdusă de el însuși.

Ce-au fost, asemenea, majoritățile în alegerile din județul Suceava? Colegiul I. 34 alegători, dintre care 31 funcționari, 6 rude cu funcții fără vot.

Colegiul II. 39 alegători, dintre care 17 funcționari, 5 rude cu funcții fără vot. Colegiul III. 93 alegători, dintre care 57 funcționari.

Total 166 alegători, dintre cari 98 de funcționari.

Scăzându-se numărul funcționarilor din numărul total, rămân 68 alegători independenți de administrație și de buget. Unde vorbesc țifrele orice comentariu este de prisos.

Proteste energice semnate de-o sumă de alegători au venit din Iași, din Giurgiu, din Bacău, din Brăila, din Craiova, de pretutindena c-un cuvânt, în contra violațiunii secretului votului, în contra ingerențelor turbate ale agenților administrativi.

În județul Botoșani, la Curtești, la Călinești, la Deleni, la Botoșani, alegerile col. IV au fost violentate în mod nemaipomenit.

După ce două sate, Călineștii și Grigoreștii, au votat în cea mai mare parte pe aceiași delegați, rămânând candidaților impuși de subprefectură numai câțiva alegători, s-au furat din urnă voturile adevărate, s-au aruncat bilete false cu numele guvernamentale și s-a făcut râs de adevăr! Așa îs că delegaților votați de aproape unanimitatea alegătorilor nu știm dacă le-a rămas un vot măcar!

123 de locuitori au protestat, trimițând în reședință 15 delegați cu protest iscălit de obște! Țăranii zic în suplică:

Voturile noastre, la alegerea de delegați la care am fost chemați în zilele de duminică și de luni 10-11 aprilie curent, au fost furate din cutia de vot, în care au fost puse și

înlocuite cu altele, scoțându-se viclenește delegați pe care nici i-am visat, pe cari nu-i știm, străini, venetici pe care nu-i voim.

Cu toți, sute de oameni !, am votat într-un fel; și din cutie apoi am văzut că iese altfel! Unul venea... și punea, douăzeci de voturi pentru oamenii rămași acasă !

S-au luat voturile puse de noi și s-au pus hârtii prefăcute, false !

La ce ne mai întreabă cari sunt dorințele noastre, voințele noastre în alegeri, când pe urmă se calcă în picioare și se fură și se pune în loc altele, mincinoase.

Nu voim să ne poarte ca boii! Suntem români și cerem dreptate ca să nu ne-o facem și singuri!

În fine punctul culminant al infamiei electorale ni se relatează din Romanați, acest brav județ care s-a purtat atât de bărbătește încât merită numele său de Roma nati (născuți la Roma).

Administrația, cu dări în judecată și persecuții neuzite, a crezut de cuviință să-și atragă voturi pentru candidații ei. Tânărul St. Panait, cetățean proprietar în orașul Corabia, având vederi politice contrare guvernului, subprefectul plășii Olteniei de Jos, Gr. Leoveanu, cu reședința în Corabia, a crezut de cuviință să aresteze pe numitul, sub cuvânt că este condamnat la o amendă de 32 franci, și să-l trimiță la reședința județului, în Caracal, distanță de 40 kilometri pe jos, legat de gât și mâini cu lanțuri, escortat de 2 călărași. Călărașii au avut ordin să-l poarte prin toate comunele unde aveau hârtii de dat pe la primării, astfel că percursul a fost de peste 5 poștii.

Aceasta e chiar uvertura operei Pahod na Sibir!!

Pretinde-vor niște Adunări alese în asemenea condițiuni că sunt expresiunea adevărată a țării? Constatăm că suntem în plină revoluție de sus.

Condiția de existență a unei societăți omenești este paza legii pozitive.

Când în alte țări ori în alți timpi se calcă legea, totuși se admite o ficțiune care să legitimeze călcarea.

Când romanii, după bătălia de la Cannae, au fost siliți să înarmeze pe sclavi și pe pușcăriași în contra lui Hannibal au zis, în cel mai suprem pericol pentru țară, „să presupunem că acești oameni sunt liberi”, căci după lege numai cei liberi aveau dreptul de-a muri pentru patrie.

Fără nici un pericol, în timp de liniște internă și externă, legea electorală, cu toate dispozițiile ei penale, e luată în bătaie de joc de administrația unei țări întregi, de la ministrul de justiție începând, pân'la cel din urmă zgârie – hârtie.

Dar călcarea de lege fățișă comisă de-o pătură de oameni în detrimentul țării întregi e o stare permanentă de revoluție.

Putrezit-au îndestul mărul acestei țări pentru a cădea în poalele unei puteri străine? Face acest guvern lovitura sa de stat cu ucideri, intimidări și corupțiuni în folosul vreunui cuceritor?

Iată cestiunea ce ni se impune cu necesitate.

Precupeți de hotare și de sânge omenesc, samsari vânzători intereselor țării cătră regele Stroussberg și cătră toți străinii, roșii pot afirma c-au adus țara aceasta la apogeul corupțiunii, destrăbălării, orgiei guvernamentale.

Ave Caesar!

MIHAI EMINESCU

OPERA POLITICA

1882-1883, 1888-1889

„TIMPUL”, „ROMÂNIA LIBERĂ”, „FÂNTÂNA BLANDUZIEI”

EDIȚIE CRITICĂ ÎNTEMEIATĂ DE P E R P E S S I C I U S

EDIȚIE CRITICĂ ÎNGRIJITĂ DE MUZEUL LITERATURII ROMÂNE

Coordonator DIMITRIE VATAMANIUC

Editura Academiei RSR, 1985-1989

Vol XIII

Mihai-Eminescu.Ro